

i.remissvar@regeringskansliet.se
i.esd.remissor@regeringskansliet.se

**Yttrande angående Säker och kostnadseffektiv it-drift –
förslag till varaktiga former för samordnad statlig id-drift
SOU 2021:97
(I2021/03265)**

Migrationsverket önskar lämna följande synpunkter på delar av förslagen i utredningen.

Migrationsverket är tveksam till förslagen i utredningen med en samordnande myndighet och fyra leverantörsmyndigheter. De tjänster som Försäkringskassan tillhandahåller har svårt att bli kostnadseffektiva om de skalas upp till fler kunder. Det finns också otydligheter i gränssnittet med Pensionsmyndigheten. Det är svårt att se hur förslaget i utredningen ska leda till en kostnadseffektiv it-drift.

För att uppnå kostnadseffektivitet och utgöra ett alternativ för Migrationsverket så behövs ett standardiserat tjänsteutbud och en tydlig kundorganisation. Erfarenheter från övriga nordiska länder pekar i stället på att skapa en myndighet som har som uppdrag att leverera it-tjänster och inte enbart samordna dessa. Detta kräver dock antingen en styrning mot tvingande anslutning alternativt en avgiftsmodell som ger den nya myndigheten möjlighet att investera, livscykelhantera och hantera finansiella risker.

Hela utredningen berör framför allt samordning och inte så mycket om själva it-driften. Om förslagen i utredningen blir verklighet kommer troligtvis myndigheter få fortsätta redovisa nyckeltal kring kostnader för it-drift och jämföra med tjänsterna hos den samordnade tjänsteleverantören.

Migrationsverket ser det som en brist i utredningen att det saknas information om vilka faktiska tjänster som kan bli aktuella för en samordnad it-drift. De juridiska frågeställningarna kring sekretess mellan myndigheter sätter begränsningarna för den samordnade it-driften. Migrationsverket är mycket intresserat av hur andra myndigheter resonerar kring detta och vilka förutsättningar som behöver skapas för att möta dessa begränsningar.

Det går inte av utredningen att läsa ut hur tjänsterna ska styras i praktiken utan fokus har varit på att föreslå en samordningsöverbyggnad riktad till myndigheter som inte har förutsättningar att inneha egna förmågor att upphandla och/eller tillhandahålla interna it-drifttjänster.

Utredningen har gjort bedömningen att säkerhetskyddsklassificerade uppgifter inte ska hanteras inom det samordnade statliga tjänsteutbudet. Migrationsverket vill uppmärksamma att det andra benet för säkerhetsskyddslagen angående säkerhetskänslig verksamhet kommer säkerligen bli aktuellt hos många myndigheter.

Tjänsteutbudet inom samordnad statlig it-drift ska bestå av dels tjänster som levereras av privata leverantörer, dels av ett samordnat statligt tjänsteutbud. Det samordnade statliga tjänsteutbudet kan i sig bestå av både privata och statliga utförare. Förslaget kan leda till komplexa situationer gällande vilken part som verkar som personuppgiftsbiträde respektive personuppgiftsunderbiträde.

Även om lösningen bygger på valfrihet så kommer personuppgiftsmängder från flera olika myndigheter att samlas hos ett fåtal myndigheter. Detta kan innebära både risker och möjligheter vilket bör utredas genom myndighetspecifika informationssäkerhetsanalyser och vid behov konsekvensbedömningar. Riskerna kan motverkas av utredningens bedömning att en myndighets ändamål för behandling av personuppgifter måste ha en förankring i myndighetens uppgifter såsom de följer av lag eller annan författning eller beslut som meddelats med stöd av lag (jfr prop. 2017/18:105 s. 48). Det innebär att personuppgifter som behandlas hos annan myndighet i sin roll som personuppgiftsbiträde inte får behandlas för ett annat ändamål än vad som medges i personuppgiftsansvariges uppdrag eller instruktion.

De författningsförslag som föreslås i förordningen bör bedömas tillräckliga när det gäller den övergripande regleringen gällande personuppgiftsbehandling. Leverantörsmyndighetens personuppgiftsbehandling för en ansluten myndighets räkning, när den anslutna myndigheten är personuppgiftsansvarig och leverantörsmyndigheten personuppgiftsbiträde, ska regleras i den föreslagna förordningen.

Möjligheten att reglera personuppgiftsbitrådets behandling genom nationell rätt i stället för genom ett personuppgiftsbiträdesavtal finns enligt dataskyddsförordningen. De villkor som uppställs i artikel 28.3 i dataskyddsförordningen, som inte är möjliga att reglera i förordningen, ska vara en del av den skriftliga överenskommelsen mellan leverantörsmyndigheten tillika personuppgiftsbiträdet och den anslutna myndigheten. Det viktiga är inte valet av rättslig lösning utan att det blir en heltäckande reglering, dvs. förordning och kompletterande skriftlig överenskommelse som fördelar ansvar.

Utredningens resonemang förefaller rimligt när det gäller att personuppgiftsansvaret faller på den myndighet som har behov av it-drift för att uppfylla det uppdrag som följer av en myndighets instruktion eller liknande. Migrationsverket delar utredningens resonemang gällande de förutsättningar som krävs för att det ska kunna uppstå en situation med ett gemensamt personuppgiftsansvar.

Det är en modern och bra lösning att centrala myndigheter som t.ex. Integritetsskyddsmyndigheten åläggs en uppgift att verka stödjande och vägledande för dessa komplexa frågor. Vikten av proaktivitet kan i vissa sammanhang vara bättre än det retroaktiva tillsynsuppdraget.

Utredningen går igenom de rättsliga förutsättningarna för informationshantering inom samordnad it-drift. Angående vad som avses med teknisk bearbetning eller teknisk lagring gör utredningen en genomgång av rättspraxis på området. Migrationsverket hade önskat att utredningen hade exemplifierat vad som avses med framförallt teknisk bearbetning, men även teknisk lagring i paragrafen som en vägledning för myndigheterna idag.

Detta yttrande har beslutats av undertecknad generaldirektör efter föredragning av verksjurist Louise Samuelsson. I den slutliga handläggningen har rättschef Carl Bexelius och rättsenhetens tf chef Elisabeth Lundin deltagit.

Mikael Ribbenvik